

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду

На седници Наставно-научног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду одржаној 16. III 2016. године одређена је Комисија за преглед и оцену докторске дисертације коју је Жарка Свирчев, мастер, предала под насловом „Винаверов допринос компаратистици“. У Комисију су именовани: др Радивоје Микић, редовни професор Филолошког факултета у Београду (ментор); др Гојко Тешић, редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду и др Милан Алексић, доцент Филолошког факултета у Београду. Комисија има част да Већу Филолошког факултета поднесе следећи

ИЗВЕШТАЈ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовao Комисију:

16. 03. 2016. Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду

2. Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан Комисије запослен:

1. др Радивоје Микић, редовни професор, наука о књижевности, српска књижевност, 2005. Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, Филолошки факултет Универзитета у Београду; ментор;

2. др Гојко Тешић, редовни професор, наука о књижевности, српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности, 2010. Одсек за српску књижевност, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду; члан Комисије;

3. др Милан Алексић, доцент, наука о књижевности, српска књижевност, 2014. Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, Филолошки факултет Универзитета у Београду; члан Комисије.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља и презиме:

Жарка, Жарко, Свирчев

2. Датум рођења, општина и република:

9. IX. 1983, Сента, Србија

3. Датум одбране и наслов мастер рада:

20. XII 2009, „Старост, тело и идентитет у роману Дубравке Угрешић „Баба Јага је снела јаје“

4. Научна област из које је стечено звање мастера:

Област филолошких наука – наука о књижевности

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Винаверов допринос компаратистици“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација мастера Жарке Свирчев садржи 282 странице и организована је у седам поглавља: Увод, Присподобљене књижевности по Станиславу Винаверу, Весело срце кудељу преде, Токови странпутничарске традиције, Пронађено у преводу, Винаверова књижевна република, Закључак. На крају дисертације (стр. 261 – 281) налази се библиографија.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација „Винаверов допринос компаратистици“ је настала са жељом да се осветли један аспект врло сложеног опуса овог песника, есејисте, преводиоца, путописца, пародичара, односно једне од кључних фигура српске авангардне књижевности. Значај овог подухвата је утолико већи што разуђени опус Станислава Винавера још увек није подвргнут систематском испитивању, посебно када је реч о његовој есејистичкој делатности и оној димензији Винаверове есејистике која подразумева могућност повезивања са компаратистиком. Не само због свог припадања књижевности авангарде (а авангарда увек подразумева потребу уклапања у један шире засновани корпус појава које имају важну улогу у већем броју књижевности), већ и због чињенице да је Винавер током читавог свог стваралачког века остао у контакту са „европским књижевностима и културама“ и то и оним западноевропским и оним са истока Европе веома је важан онај вид Винаверовог рада на проучавању књижевности који може да се посматра у оквиру компаратистике. Већ на самом почетку своје докторске дисертације мастер Жарка Свирчев је указала на чињеницу да Винаверов допринос компаратистици на

методолошком плану може да се повеже са Велековим становиштем, односно његовим уверењем да је компаративно „свако проучавање књижевности које прелази националне границе“ (стр. 1). И мада Станислав Винавер није био од оних проучавалаца књижевности који посебну пажњу експлицитно посвећују методолошким питањима његова компаративистичка истраживања су и важан допринос распарави о путевима развоја компаратистике, пошто је Винавер бројне књижевне појаве посматрао из перспективе која је имплицитно компаратистичка.

А пошто је Станислав Винавер деловао у оном одсечку времена у коме је национална књижевност већ постала недовољан оквир и за развијање нових стваралачких тенденција и за њихово тумачење, логично је што је он, као и неки други наши проучаваоци књижевности тога доба, толико пажње посвећивао заснивању могућности да се појаве у српској књижевности посматрају у шире заснованом контексту. Тај сегмент Винаверовог рада се, примера ради, добро може сагледати кроз интересовање за природу смеховне културе, културе која ће у другој половини XX века постати једна од средишњих тема у оном смеру науке о књижевности који се заснива на посматрању књижевности у контексту једног типа културе. И већ Винаверово интересовање за природу и функцију смеховне културе је омогућило Жарки Свирчев да стигне до средишњих питања у Винаверовом есејистичком раду – до „питања традиције и модерности“. Жарка Свирчев је настојала да покаже да кад год се Винавер бави неком књижевном појавом из прошлости он настоји да у њој пронађе елементе којима се она може повезати са актуелним књижевним тенденцијама, што, у ствари, значи да Винавер жели да књижевну прошлост стави у функцију разумевања онога што је ново. Разумевајући на један врло оригиналан начин питање традиције, схватајући традицију као подлогу за образовање и афирмацију новог и модерног, Станислав Винавер је градио методолошку основу на коју је, примера ради, постављена студија „Заноси и пркоси Лазе Костића“, студија која је, у много чему, репрезентативна за овог аутора.

Мада је, барем на први поглед, тешко повезивати тако различите области стваралачког рада Станислава Винавера као што су његова есејистика и његов преводилачки рад, мастер Жарка Свирчев је у својој докторској дисертацији успела да покаже дубоку везу између ових сфера. Једном речи, она показује да је неко ко је преводио, примера ради, Раблеа и Хашека, на једној страни, односно неко ко се интересовао за немачке романтичаре и Поа, на другој страни, сасвим природно у својим есејистичким текстовима био окренут оним књижевним појавама које не би биле могуће без такве традицијске подлоге. Исто тако, ови наоко различити аспекти Винаверовог деловања на подручју компаратистике показују да је у стварним одликама Винаверових есеја утемељено и аналитички много пута образложено уверење Жарке Свирчев да је овом проучаваоцу књижевности далек позитивизам и све оно што из њега проистиче и да је Винавер један од првих наших компаратиста кога су превасходно интересовале стварне уметничке одлике књижевних дела. Отуда има много разлога да се као сасвим оправдано и дубоко утемељено прихвати становиште Жарке Свирчев да је Винавер, мимо јасно формулисаног методолошког полазишта, био модерни компаратиста, пошто су га далеко више интересовале тзв. типолошке аналогije него позитивистички свађени утицаји као последица додира између двеју књижевности и култура. Ако као пример опет узмемо Винаверово интересовање за смех, хумор, пародију и пародијско, ми ћемо лако моћи да видимо да за њега све то и нису само уметничка средства и поступци „већ и одраз егзистенцијалног стања савременог човека“, што значи да нам се овде Винавер објављује као заступник оних методолошких уверења на којима је Рене Велек утемељио

читаву једну методолошку оријентацију у оквиру модерне компаратистике.

Указујући на то да је Винавер „полазећи од бергсоновских појмова трајање, креативност и новина и Костићеве идеје укрштаја“ долазио до оквира у коме ће посматрати однос између традиције и модерности, мастер Жарка Свирчев је, у ствари, показала како је Винавер, упркос радикалном авангардизму свог духа, заговорник „интегралности традиције и савремености“, како је он, другим речима, настојао да у прошлости открије оно што може да буде укључено у хоризонт модерне уметничке праксе али и самог мишљења и разумевања уметности, песничке посебно. Отуда је логично и то што је Винавер, пишући своје есеје о, примера ради, Шекспиру, Раблеу, Рембоу, Лази Костићу, Бори Станковићу, Растку Петровићу, у једнакој мери настојао да код њих открије и изворе новине и облике ослањања на оно што су створили претходници. А сама чињеница да је Станислав Винавер имао и врло разгранату преводилачку делатност, мора да се посматра не само као један засебан облик његовог изразито модернистичког деловања већ и као последица његових настојања да у нашу књижевност уведе оне облике „модернистичких и авангардних тенденција“ којих још није било у српској књижевности. А како год да се посматра стваралачки опус Станислава Винавера, што значи и да кадсе он посматра у компаратистичкој визури, пре или касније мора да се стигне до језика, до питања везаних за тај основни инструмент књижевне уметности. Указујући на то да је „језички лудизам“ био „једно од кључних обележја Винаверове преводилачке праксе“, мастер Жарка Свирчев сматра да је та компонента „своје пуно зрење“ досегла у преводу Раблеовог „Гаргантје и Пантагруела“. И зато она није склона да овај превод види само као важан стваралачки резултат већ за њега везује и неке друге елементе, елементе који су подесни да осветле Винаверов обрачун са једним традицијским током и са једним начином мишљења у српској књижевности и култури. А то је знак да она настоји да иза појавних облика види дубљу суштину, види Винаверово настојање да преко неких превода подстакне „превредновање потиснутих и маргинализованих традиција српске културе“.

Тако мастер Жарка Свирчев, у ствари, долази у прилику да укаже на дубљу везу између Винверовог превода „Арабљанских приповедака“ и есеја „Бора Станковић и пусто турско“, односно она баца ново светло на једну јако важну компоненту наше књижевности, у распону од усмене прозе до Андрићевих приповедака и романа. А то је, посредно, још једна важна компаратистичка димензија Винаверовог рада, пошто је више него очигледно, и то Жарка Свирчев истиче у потребној мери да Винавер своја путовања по страним књижевностима предузима увек са истим и јединственим циљем – да пронађе оно што је потребно српској књижевности, било као подстицај за неке нове облике књижевног стваралаштва било као оруђе за разумевање неких токова у српској књижевности. И то је омогућило Винаверу да избегне једну од методошких замки наше старије компаратистике – да ствари и појаве у српској књижевности види као израз њеног периферног положаја у европској књижевној заједници. И не само што је Винавер избегао ту замку, будући да он никад није ни трагао за утицајима, већ је он, и пре проучавања као што је Драгиша Живковић био у другој половини прошлог века, настојао да српску књижевност посматра у „европским оквирима“ и да покаже како неки од српских писаца одржавају живу везу са европским књижевним и уметничким тенденцијама.

И како год да се крећемо кроз Винаверов есејистички опус пре или касније морамо да дођемо до питања авангарде. Сам Винавер је авангарду, између осталог, видео и као тренутак у коме је европска култура постала истински полицентрична. А то раније није био случај, пошто су

неке од стилских формација имале сасвим јасно дефинисано порекло и поље поетичког простирања. Винавер је, између осталог, у својим есејима настојао да покаже да једна појава која инсистира на свом интернационалном карактеру, на свеопштој отворености и не може другачије да се утемељи. Са идејом полицентризма Винавер је настојао да повеже „концепцију интегралности“, односно своје уверење да у модерној књижевности и култури постоји „сложеност, разноврсност, испреплетаност, укрштање, надовезивање, продужавање, иновирање, трајање“, што је све знак, и то Жарка Свирчев настоји да претвори у саму основу своје интерпретативне позиције, да Винавер није склон, попут бројних проучавалаца књижевности, склон да гради свој систем мишљења, своју теоријску доктрину. Напротив, његова мисао је увек у знаку отворености, спремности да се прихвати сваки облик уметничког стваралаштва у коме постоји нешто истински ново. Ако је један од полемички најзаостренијих есеја Станислава Винавера есеј „Да ли класичари треба да буду досадни“, онда је сасвим јасно да је у том есеју Винавер показао и како схвата традицију и шта тражи од оних који читају и тумаче књижевна дела – пристајање да се схвати да су и класични писци били „људи потпуно налик на нас“, што значи да се они морају посматрати као наши савременици. Тако је, у ствари, Жарка Свирчев дошла у прилику да осветли једну изузетно важну димензију Винаверовог мишљења о књижевности – полимичку димензију Винаверове мисли. Винавер се полемички подједнако оштро супротстављао и настојањима да се књижевност и уметност подвргну идеолошкој контроли и настојањима да се традиција посматра као нешто што је окамењено, што не подразумева могућност промене. Као типично авангардни дух, Винавер не само што тражи модерно и ново већ он увек тражи и право на слободу, на разликовање. И зато је он одбацивао и оно што је Богдан Поповић настојао да наметне „у име доброг укуса“, једнако као што је одбацивао и идеју културе схваћене као остврво, као изловане и самој себи довољне целине.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Приступајући есејистичком опусу Станислава Винавера са намером да покаже колико је у његовом приступу књижевности било компаратистичких елемената, мастер Жарка Свирчев је дала једну у свему оригиналну интерпретацију Винаверове есејистике. Ослањајући се на досадашња тумачења и на теоријску литературу, она је, прва код нас, дала и целовито виђење Винаверовог доприноса компаративном проучавању српске књижевности. А пошто Станислав Винавер спада у оне књижевне појаве које су изузетно сложене и зато врло тешке за тумачење, задатак пред којим сенашла Жарка Свирчев је био врло захтеван. Показујући ону врсту симпатије за писца без које нема преданог служења афирмацији његовог опуса, Жарка Свирчев је сачувала критичку дистанцу према идејама Станислава Винавера и настојала је да укаже на изворе актуелности Винаверовог приступа врло различитим књижевним појавама.

Увек имајући на уму чињеницу да је Станислав Винавер типично авангардни дух, да се он увек креће у простору полемичког односа према књижевним појавама, Жарка Свирчев је са много аналитичке подробности настојала да покаже колико је Винавер допринео другачијем разумевању српске књижевности, посебно оног њеног сегмента који је тражио нов начин тумачења. Отуда се и може извести закључак да је докторска дисертација „Винаверов допринос

компаратистици“ у свему узорно тумачење и опуса једног врло важног припадника корпуса српске и контекста у који се Винаверово дело мора сместити. Писана са потребном акрибичношћу, уз несумњиву наклоност према једном особеном обрасцу мишљења о књижевности, докторска дисертација „Винаверов допринос компаратистици“ је зрело научно дело.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊЕ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Осветљавајући врло различите аспекте есејистичке мисли и преводилачке праксе Станислава Винавера, Жарка Свирчев је све време имала на уму свој основни циљ – указивање на Винаверов допринос компаративном проучавању српске књижевности, а тај допринос се може сагледавати превасходно као настојање да се све учини за афирмацију онога што је ново, модерно, засновано на потреби да се излази из граница сваког естетичког и поетичког канона. Полазећи од поетичке димензије Винаверовог књижевног опуса и од методолошких претпоставки унетих у есеје Станислава Винавера, Жарка Свирчев је показала и како је изгледала једна важна књижевна епоха и какву улогу су у обликовању токова модерне српске књижевности имале и идеје и стваралачка делатност Станислава Винавера. Основни циљ који је докторска дисертација „Винаверов допринос компаратистици“ имала је остварен у потпуности.

VIII БИБЛИОГРАФИЈА НАВЕДЕНА У ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. ИЗВОРИ И ГРАЂА

а) ДЕЛА СТАНИСЛАВА ВИНАВЕРА

Винавер, Станислав, „Александар Блок: ‘Дванаесторица’ (Светиславу Стефановићу – Преводилац), *Душа, звер, свест, Дела Станислава Винавера*, књ. 7, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2012, стр. 356-357. [Даље: *Душа, звер, свест*, 2012.]

Винавер, Станислав, „Без алата нема заната“, *Језик наш насушни. Граматика и надграматика, Дела Станислава Винавера*, књ. 8, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2012, стр. 396-401. [Даље: *Језик наш насушни. Граматика и надграматика*, 2012.]

Винавер, Станислав, „Беспослен поп и јариће крсти“, *Београдско огледало, Дела Станислава Винавера*, књ. 9, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2012, стр. 409-412. [Даље: *Београдско огледало*, 2012.]

Винавер, Станислав, „Бора Станковић и пусто турско“, *Одбрана песништва, Дела Станислава Винавера*, књ. 4, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2012, стр. 262-272. [Даље: *Одбрана песништва*, 2012.]

Станислав Винавер, „Борбени задаци бољшевичког рада на култури“, *Укротитељи хаоса: уметност, култура, наука, Дела Станислава Винавера*, књ. 15, приредио Гојко Тешић, Службени гласник, Београд, 2015, стр. 127-131. [Даље: *Укротитељи хаоса*, 2015.]

Винавер, Станислав, „Брана Орфеумција“, *Бог и човек на позорници, Дела Станислава Винавера*, књ. 11, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2015, стр. 522-529. [Даље: *Бог и човек на позорници*, 2015.]

Винавер, Станислав, „Бранислав Нушић на ‘белом коњу’“, *Одбрана песништва*, 2012, 254-261.

Винавер, Станислав, „Весело срце куделу преде“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 69-71.

Винавер, Станислав, „Господо професори, љубите књижевност“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 344-346.

Винавер, Станислав, „Гласник“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 422-424.

Винавер, Станислав, „Гостовање ‘Француске комедије’“, *Бог и човек на позорници*, 2015, стр. 463-465.

Винавер, Станислав, „Гробље крај мора“, *Видело света. Књига о Француској, Дела Станислава Винавера*, књ. 6, приредио Гојко Тешић, Службени гласник, Београд, 2012, стр. 185-196. [Даље: *Видело света. Књига о Француској*, 2012.]

Винавер, Станислав, „Да ли класичари треба да буду досадни“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 62-64.

- Винавер, Станислав, „Деведесетогодишњица од рођења Брансилава Нушића“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 399-401.
- Винавер, Станислав, „Дело Т. С. Елиота. Његова постигнућа, његови проблеми, његова борба против декаденције“, *Душа, звер, свет*, 2012, стр. 326-332.
- Винавер, Станислав, „Едгар По“, *Душа, звер, свет*, 2012, стр. 281-284.
- Винавер, Станислав, „Жерар Нервал (1808-1855)“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 121-145.
- Винавер, Станислав, „Жртва модерне поезије“, *Чардак ни на небу ни на земљи, Дела Станислава Винавера*, књ. 3, приредио Гојко Тешић, Службени гласник, Београд, 2012, стр. 360-362. [Даље: *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012.]
- Винавер, Станислав, „Загонетна суштина Прустовог дела“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 204-214.
- Винавер, Станислав, *Заноси и пркоси Лазе Костића, Дела Станислава Винавера*, књ. 5, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2012. [Даље: *Заноси и пркоси Лазе Костића*, 2012]
- Винавер, Станислав, „Златно доба Жежа“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 416-418.
- Станислав Винавер, „Излет по Јадранском и Средоземном мору“, *Громобран Свемира. Гоч гори: приче и путописи из Југославије, Дела Станислава Винавера*, књ. 13, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2015, стр. 344-434. [Даље: *Громобран свемира*, 2015.]
- Винавер, Станислав, „Изложба немачке савремене уметности“, *Укротитељи хаоса*, 2015, стр. 223-229.
- Винавер, Станислав, „Један књижевни празник“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 345-347.
- Винавер, Станислав, „Језичне могућности“, *Језик наш насупроти. Граматика и надграматика*, 2012, стр. 185-239.
- Винавер, Станислав, „Је ли доста смеха“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 65-68.
- Винавер, Станислав, „Јарослав Хашек“, *Душа, звер, свет*, 2012, стр. 442-448.
- Винавер, Станислав, „Још увек о смислу и о начелу“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 39-40.
- Винавер, Станислав, „Клиничар нашег друштва“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 458-460.
- Винавер, Станислав, „Књижевни Београд 1934. године“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 180-185.
- Винавер, Станислав, „Коначна Венеција“, *Громобран свемира*, стр. 302-333.
- Винавер, Станислав, „Кремљ иза решетака“, *Мисао*, бр. 1, 1922, стр. 1307.
- Винавер, Станислав, „Кривица нашег универзитета“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 212-214.
- Винавер, Станислав, „Кривице нашег универзитета“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 215-217.
- Винавер, Станислав, „Криминални роман“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 125-128.
- Винавер, Станислав, „Култура на раскршћу“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 41-42.
- Винавер, Станислав, „Лазе Костић је једно од најживљих имена наше књижевности“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 401.
- Винавер, Станислав, „Људи говоре од Растка Петровића“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 134-137.
- Винавер, Станислав, „Манифест Алфа“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 419-421.
- Винавер, Станислав, „Манифест експресионистичке школе“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 9-27.
- Винавер, Станислав, „Марсел Пруст саздаје у ропцу свет од успомена и преображава га у марионетски трепетни рај болесничке жудње“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 215-243.
- Винавер, Станислав, „Милан Ракић, човек, песник, Србин и западњак“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 232-245.
- Винавер, Станислав, „Милиони деце желе да се смеју“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 202-203.
- Винавер, Станислав, „Момчило Настасијевић“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 273-290.
- Винавер, Станислав, „Муза Растка Петровића“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 302-304.
- Винавер, Станислав, „На Бергсоновом часу“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 68-72.
- Винавер, Станислав, „На мразу кућа остаје“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 395-398.
- Винавер, Станислав, „Напомена преводиоца“, *Душа, звер, свет*, 2012, стр. 385-387.
- Винавер, Станислав, „’Научни Локарно’. Сарадња најчувенијих француских немачких научника“, *Укротитељи хаоса*, 2015, стр. 434-438.
- Винавер, Станислав, „Наша карикатура“, *Укротитељи хаоса*, 2015, стр. 25-31.
- Винавер, Станислав, „Наша књижевност између два рата. Раздобље експеримента и синтезе“, *Одбрана песништва*, стр. 390-392.
- Винавер, Станислав, „Наша критика“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 55-62.
- Винавер, Станислав, „Наши везови“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 135-143.
- Винавер, Станислав, „Наши манири“, *Бог и човек на позорници*, 2015, стр. 389-393.
- Винавер, Станислав, „Модерна југословенска књижевност“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 227-229.
- Винавер, Станислав, „Нова књига о Алиси“, *Душа, звер, свет*, 2012, стр. 321-323.
- Винавер, Станислав, „Непретргнута Француска“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 379-404.
- Винавер, Станислав, „Нушићево решење“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 71-72.
- Винавер, Станислав, „Нушић и Нушићев свет“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 246-253.
- Винавер, Станислав, „Опет у одбрану књижевности“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 434-443.
- Винавер, Станислав, „Острво“, *Земље које су изгубиле равнотежу. Европске путописне теме, Дела Станислава Винавера*, књ. 14, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2015, стр. 240-241.

- Винавер, Станислав, „Париска изложба, 1937.“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 430-439.
- Винавер, Станислав, „Песнички модернизам“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 13-19.
- Винавер, Станислав, „Пијана галија“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 182-184.
- Винавер, Станислав, „Писмо Андре Марлоу“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 329-332.
- Винавер, Станислав, „Плаво небо над утопијом“, *Душа, звер, свест*, стр. 346-348.
- Винавер, Станислав, „Пленум књижевника 1954. године“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 365-369.
- Винавер, Станислав, „Поводом критике на мој превод Раблеа“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 92-106.
- Винавер, Станислав, „Поводом ‘ликвидације модернизма’“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 392-394.
- Станислав Винавер, „Правци културних промена код болшевика“, *Укротитељи хаоса*, стр. 119-126.
- Винавер, Станислав, „Просијачка опера“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 219-221.
- Винавер, Станислав, „Раблеова жетва“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 75-91.
- Винавер, Станислав, „Размишљања о Новој години“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 101-104.
- Винавер, Станислав, „Растко Петровић, лелујави лик са фреске“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 311-338.
- Винавер, Станислав, „Скерлић и Бојић“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 90-119.
- Винавер, Станислав, „Споменица Скопском ђачком батаљону“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 358-360.
- Винавер, Станислав, „Средњовековни богохулници и безбожници“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 447-450.
- Винавер, Станислав, „Српски хумористи и сатиричари“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 120-138.
- Винавер, Станислав, „Стил и машта (Анкета НИИ-а)“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 359-360.
- Винавер, Станислав, „Сусрети са немачким романтичарима“, *Душа, звер, свест*, 2012, стр. 9-106.
- Винавер, Станислав, „Тарзан и Чита у славу мајмуна и мајмунисања“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 176-178.
- Винавер, Станислав, „Трагична историја Кристофера Марлоа“, *Душа, звер, свест*, 2012, стр. 213-217.
- Винавер, Станислав, „Трагично надахнуће Филипа Вишњића“, *Одбрана песништва*, 2012, стр. 157-164.
- Винавер, Станислав, „Тријалог о народној уметности“, *Рани радови 1908-1919. Дела Станислава Винавера*, књ. 1, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2012, стр. 321-331. [Даље: *Рани радови 1908-1919*, 2012]
- Винавер, Станислав, „Тријумф Лава Толстоја“, *Београдско огледало*, 2012, стр. 208-210.
- Винавер, Станислав, „У одбрану књижевности“, *Чардак ни на небу ни на земљи*, 2012, стр. 427-433.
- Винавер, Станислав, „У одбрану Савамале, Палилуле, Жежа и Керемпуха“, *Душа, звер, свест*, 2012, стр. 477-480.
- Винавер, Станислав, „Ускоково бекство или есеј о Артуру Рембоу“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 151-171.
- Винавер, Станислав, „Франсоа Вијон (Предговор преводиоца)“, *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 107-120.
- Винавер, Станислав, „Фридрих Ниче, песник и пророк Европе“, *Душа, звер, свест*, 2012, стр. 174-175.
- Винавер, Станислав, „Хиљаду и једна ноћ“, *Душа, звер, свест*, 2012, стр. 523-530.
- Станислав Винавер, „Чуљанис“, *Укротитељи хаоса*, стр. 109-113.
- Винавер, Станислав, „Шекспирова минђуша“, *Душа, свест, звер*, 2012, стр. 223-231.
- б) ДЕЛА ДРУГИХ АУТОРА
- Андрић, Иво, „Растко Петровић: Бурлеска лгосподина Перуна бога грома“, *Српски књижевни гласник*, књ. V, св. 2, 1922, стр. 150-152.
- Bergson, Anri, *Duhovna energija. Misao i pokretljivost*, prev. Petar Bojanić i Sanja Milutinović Bojanić, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad, 2011.
- Bergson, Henri, *Mélanges. L'idée de lieu chez Aristote. Durée et simultanéité. Correspondance. Pièces diverses. Documents*, Presses universitaires de France, Paris, 1972.
- Bergson, Anri, *O smehu*, preveo Srećko Džamonja, Vega media, Novi Sad, 2004.
- Bergson, Anri, *Stvaralačka evolucija*, preveo Filip Medić, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad, 1999.
- Валери, Пол, *Медитеранска надахнућа: огледи и погледи*, избор и превод Коља Мићевић, Службени гласник, Београд, 2010.
- Дединац, Милан, „Дневник о Чарнојевићу од Милоша Црњанског“, *Авангардни писци као критичари*, приредио Гојко Тешић, Матица српска-Институт за књижевност и уметност, Нови Сад-Београд, 1994, стр. 217-221.
- Дучић, Јован, *Градови и химере. Стаза поред пута*, прир. Меша Селимовић, БИГЗ-Свјетлост- Просвета, Београд-Сарајево, 1989.
- Zenit: internacionalna revija za umetnost i kulturu*, odgovorni urednik Ljubomir Micić, бр. 11, 1921.
- Костић, Лаза, *О Јовану Јовановићу Змају (Змајови), његовом певању, мишљењу и писању, и његовом добу*, Штампарија Фердинанда Битермана и сина у Сомбору, Сомбор, 1902.
- Nadrealizam danas i ovde*, odgovorni urednik Đorđe Jovanović, бр. 2, 1932.
- Нервал, Жерар, „El Desdichado“, *Градац*, бр. 160/161, 2006/2007, стр. 140.
- Нушић, Бранислав, „Исповест“, *Незнани и мало знани списи*, прир. Александар Пејовић, Народна библиотека Србије, Београд, 1989, стр. 112-121.

- Манојловић, Тодор, *Основе и развој модерне поезије*, приредио Гојко Тешић, Завод за издавачку делатност „Филип Вишњић“, Београд, 1987.
- Манојловић, Тодор, „Традиција и доктрина“, *Нови књижевни сајам*, приредио Михајло Пантић, Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин“, Зрењанин, 1997, стр. 16-22.
- Митриновић, Димитрије, *О књижевности и умјетности*. Сабрана дјела. Књ. 1, приредио Предраг Палавестра, Свјетлост, Сарајево, 1991.
- Niče, Fridrih, *Vesela nauka*, preveo Milan Tabaković, Grafos, Beograd, 1989.
- Павић, Милорад, „Писати са радошћу да се може волети то што се пише. Разговор са Милорадом Павићем водио и коментаре написао Сава Дамјанов“, *Летопис Матице српске*, св. 1/2, 2014, стр. 147-169.
- Петрвић, Растко, *Есеји и чланци*, Нолит, Београд, 1974.
- Petrović, Rastko, *Poezija*, izbor Zoran Mišić, grupa izdavača, Beograd, 1964
- Поповић, Богдан, *Антологија новије српске лирике*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000.
- Ристић, Марко, „Кроз новију српску књижевност“, *Епохе и стилови у српској књижевности*, Филолошки факултет-Нова Светлост, Београд-Крагујевац, 2002, стр. 381-388.
- Секулић, Исидора, *Балкан*, Плави јахач, Београд, 2013.
- Секулић, Исидора, „Културни национализам“, *Исидора Секулић*, приредила Слободанка Пековић, Издавачки центар Матице српске, Нови Сад, 2011, стр. 394-398.
- Секулић, Исидора, „Париз“, *Писма из Норвешке и други путописи*, Stylos, 2001, стр. 259-265.
- Секулић, Исидора, „Путовање је проблем егзистенције“, *Писма из Норвешке и други путописи*, Stylos, Нови Сад, 2001, стр. 28-29.
- Стефановић, Светислав, „Књижевна позадина против књижевне авангарде“, *Мусао*, бр. 49 – 56, 1922, стр. 228-232.
- Стефановић, Светислав, „Узбуна критике и најмлађа модерна“, *Мусао*, бр. 33, 1921, стр. 58-67, бр. 34, стр. 136-147, бр. 35-36, стр. 274-284.
- Стефановић, Светислав, „Ширим хоризонтима“, *Путеви*, бр. 1, 1922, стр. 4-6.
- Токин, Бошко, „U.S.A. Poe, Whitman, Chaplin“, *Авангардни писци као критичари*, приредио Гојко Тешић, Матица српска-Институт за књижевност и уметност, Нови Сад-Београд, 1994, стр. 77-80.
- Цар, Марко, „Авангардска поезија и авангардска критика“, *Мусао*, књ. VII, бр. 5, стр. 367-375.
- Car, Marko, „Za slobodu kritike i lojalnst poezije“, *Zli volšebnici: polemike i pamfleti u srpskoj književnosti: 1917-1943. Knj. 1, 1917-1929*, priredio Gojko Tešić, Slovo ljubve-Beogradska knjiga-Matica srpska, Beograd-Novi Sad, 1983, стр. 284-286.
- Crnjanski, Miloš, „[Novemar Gistava Flobera]“, *Eseji*, Nolit, Beograd, 1983, стр. 233-241.
- Crnjanski, Miloš, „Ljubav u Toscani“, *Putopisi*, Nolit, Beograd, 1983, стр. 99-222.
- Crnjanski, Miloš, *Kod Hiperborejaca I-II*, Nolit, Beograd, 1983.
- Crnjanski, Miloš, „Mi postajemo kolonija strane knjige“, *Zli volšebnici: polemike i pamfleti u srpskoj književnosti: 1917-1943. Knj. 2, 1930-1933*, priredio Gojko Tešić, Slovo ljubve-Beogradska knjiga-Matica srpska, Beograd-Novi Sad, 1983, стр. 458-461.

2. ЛИТЕРАТУРА О СТАНИСЛАВУ ВИНАВЕРУ

а) ПОСЕБНА ИЗДАЊА

- Зорић, Павле, *Станислав Винавер као књижевни критичар*, Институт за уметност и књижевност, Београд, 1976.
- Сељачки Мирковић, Милица, *Пародије Станислава Винавера*, Службени гласник, Београд, 2009.
- Тешић, Гојко, *Пркоси и заноси Станислава Винавера*, Просвета, Београд, 1998.

б) ПОЈЕДИНАЧНИ ТЕКСТОВИ

- Видаковић, Милош, „Станислав Винавер: Мјећа. Књига стихова“, *Писци као критичари пре Првог светског рата*, приредио Предраг Протић, Матица српска-Институт за књижевност, Нови Сад – Београд, 1977, стр. 500.
- Vučković, Radovan, „Kritičar protiv kritike“, *Sudbina kritičara*, Svjetlost, Sarajevo, 1968, стр. 21-35.
- Славко Гордић, „Зрачни Винавер“, *Заноси и пркоси Станислава Винавера, Дела Станислава Винавера*, књ. 18, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2015, стр. 151-161.
- Данојлић, Милован, „Винаверова лабудова песма“, у: *Заноси и пркоси Лазе Костића*, 2012, стр. 675-677.
- Деспотов, Војислав, „Уметнички изграђене речи Станислава Винавера у преводу Раблеовог Гаргантјеу и Пантагруела, са коментаром“, *Улазница*, бр. 5, 1971, стр. 63-66.
- Домбровска-Партика, Марија, „Пародија као деструкција и конструкција“, *Књижевно дело Станислава Винавера*, уредник Гојко Тешић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 1990, стр. 51-72.
- Живанчевић Секеруш, Ивана, „Представе о Другом у Винаверовом путописном есеју „Коначна Венеција“, *Како (о)писати различитост?: слика Другог у српској књижевности*, Филозофски факултет, Нови Сад, 2009, стр. 17-25.

- Зорић, Павле, „Критичко и есејистичко дело Станислава Винавера“, *Критички радови Станислава Винавера*, приредио Павле Зорић, Матица српска-Институт за књижевност, Нови Сад-Београд, 1975, стр. 5-37.
- Зорић, Павле, „Станислав Винавер није исто што и Трајко Ђирић“, *Алманах Винавер за теорију и историју модерне књижевности*, уредио Гојко Тешић, Чигоја штампа, Београд, 1997, стр.123.
- Кабиљо-Шутић, Симха, „Винавер и англоамеричка књижевност“, *Књижевно дело Станислава Винавера*, уредник Гојко Тешић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 1990, стр. 341-354.
- Ковјанић, Гаврило, „Винаверове невоље због превода Мицкјевичевих Књига народа пољског“, *Зборник Матице српске за славистику*, бр. 4, 1973, стр. 136-141.
- Константиновић, Радомир, „Винаверова минђуша“, у: *Рани радови 1908-1918*, 2012, стр. XI-XXXVII.
- Лигуори, Марио, „Винаверова опчињеност Италијом у путопису Коначна Венеција“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, св. 2, књ. 59, 2011, стр. 341-348.
- Манојловић, Тодор, „Станислав Винавер: Варош злих волшебинка“, у: Станислав Винавер, *Европска ноћ. Сабране песме 1919-1955, Дела Станислава Винавера*, књ. 10, приредио Гојко Тешић, Службени гласник-Завод за уџбенике, Београд, 2015, стр. 707-713.
- Милић, Novica, „Dve-tri reči za Vinavera“, *Reč*, бр. 13, 1995, стр. 105-106.
- Милић, Новица, „Превинавероводилаштво“, *Књижевно дело Станислава Винавера*, уредник Гојко Тешић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 1990, стр. 359-372.
- Митропан, Петар, „Игра речи – полемика са С. Винавером“, *Књижевност*, бр. 4, 1952, стр. 368-371.
- Митропан, Петр, „М. Салтиков-Шчедрин на савременом српском језику“, *Књижевност*, бр. 8, 1951, стр. 164-166.
- Mulić, Malik, „Pačaris stila i jezika“, *Hrvatsko kolo*, бр. 3-5, 1950, стр. 338-341.
- Павловић, Љиљана, „Највише нападани књижевници у Београду – Станислав Винавер“, у: *Београдско огледало*, 2012, стр. 467-475.
- Петковић, Петковић, „Винаверово схватање језика“, у: *Језик наш засушени. Граматика и надграматика*, 2012, стр. 405-417.
- Петковић, Новица, „Коначни Винавер“, у: *Заноси и пркоси Лазе Костића*, 2012, стр. 687-695.
- Петровић, Предраг, „Авангардна Византија: недовршени или немогући пројекат?“, *Византија у (српској) књижевности и култури од средњег до двадесет и првог века*, уредник Драган Бошковић, Филум, Крагујевац, 2013, стр. 131-141.
- Сибинић, Миодраг, „Винавер и Блок“, *Словенски импулси у српској књижевности и култури*, Књижевна заједница Звездара, Београд, 1995, 167-222.
- Скерлић, Јован, „Станислав Винавер: Приче које су изгубиле равнотежу“, у: *Рани радови 1908-1919*, 2012, стр. 463-464.
- Сутончић, Уздах, „Фантазија“, у: *Рани радови 1908-1918*, 2012, стр. 543.
- Tabak, Josip, „Kako Vinaver prevodi Andersena“, *Republika*, бр. 5, 1951, стр. 316-321.
- Tešić, Gojko, „Albatrosova pajava bure 1921“, *Otkrovenje srpske avangarde*, Čigoja štampa, 2005, стр. 139-147.
- Тешић, Гојко, „Између старине и свежине“, *Пркоси и заноси Станислава Винавера*, Просвета, Београд, 1998, стр. 253-255.
- Тешић, Гојко, „Манифест-књига Громобран свемира“, *Пркоси и заноси Станислава Винавера*, Просвета, Београд, 1998, стр. 130-146.
- Тешић, Гојко, „О Виделу света, укратко“, у: *Видело света. Књига о Француској*, 2012, стр. 457-464.
- Тешић, Гојко, „Радикална одбрана песничког модернизма“, *Пркоси и заноси Станислава Винавера*, Просвета, Београд, 1998, стр. 15-71.
- Тешић, Гојко, „Пародијски критичко-дијалогски-теоријски списи Трајка Ђирића“, *Пркоси и заноси Станислава Винавера*, Просвета, Београд, 1998, стр. 72-129.
- Тешић, Гојко, „Станислав Винавер и руски поетски експеримент“, *Пркоси и заноси Станислава Винавера*, Просвета, Београд, 1998, стр. 271-275.
- Тимченко, Николај, „Изданак раблеовског духа“, *Алманах Винавер за теорију и историју модерне књижевности*, уредио Гојко Тешић, Чигоја штампа, Београд, 1997, стр. 122-123.
- Фрајнд, Марта, „Винавер, Шекспир и Лаза Костић“, *Књижевно дело Станислава Винавера*, уредник Гојко Тешић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 1990, стр. 331-340.
- Небес, Boris, „Vinavegovi prevodi Poovih pesama“, *Prevodilac*, бр. 3/4, 2005, стр. 27-47.
- Христић, Јован, „Станислав Винавер или искушење озбиљног“, *Есеји*, Матица српска, Нови Сад, 1994, стр. 57-72.
- Шкроб, Зденко, „Њемачка књижевност унутар Европске по Винаверову суду“, *Књижевно дело Станислава Винавера*, уредник Гојко Тешић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 1990, стр. 325-330.

в) МОНОГРАФСKE ПУБЛИКАЦИЈЕ, СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ О СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ

- Бараћ, Станислава, *Авангардна Мисао*, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2008.
- Белић, Александар, *Вук и Даничић: чланци и огледи*, Просвета, Београд, 1947.
- Велмар Јанковић, Светлана, „О неким видовима схватања појма модеран у српској књижевности“, *Развојне етапе у српској књижевности XX века и њихове основне одлике*, уредник Мирослав Пантић, САНУ, Београд, 1981, стр. 83-91.

- Вјежбицки, Јан, „Југословенска књижевна авангарда (1917-1924) према Октобарској револуцији“, *Авангарда: свеске за теорију и историју књижевно/уметничког радикализма*, бр. 1, 1997, стр. 80-81.
- Vladišić, Slobodan, „Dučićev i Stojanov Pariz“, *Kultura*, knj. 122/123, 2009, стр. 237-253.
- Вучковић, Радован, *Поезија српске авангарде*, Службени гласник, Београд, 2011.
- Гвозден, Владимир, *Српска путописна култура 1914-1940*, Службени гласник, Београд, 2011.
- Дамјанов, Сава, „Историја српске књижевности: пропусати и ограничења“, *Ново читање традиције: изазови историје српске књижевности*, Дневник, Нови Сад, 2002, стр. 9-25.
- Деретић, Јован, *Пут српске књижевности*, Српска књижевна задруга, Београд, 1996.
- Јерков, Александар, „Смисао Медитерана“, *Asqua alta: међународни зборник радова – медитерански пејзажи у модерној српској и италијанској књижевности*, уредили Светлана Шеатовић Димитријевић, Марија Рита Лето, Персида Лазаревић Ди Ђакомо, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2013, стр. 29-40.
- Јовић, Бојан, „Проблем примитивизма у српској књижевној периодици авангардног раздобља“, *Српска авангарда у периодици, зборник радова*, ур. Видосава Голубовић, Станиша Тутњевић, Матица српска-Институт за књижевност и уметност, Нови Сад-Београд, 1996, стр. 90-110.
- Јовановић, Мирослав, *Језик и друштвена историја*, Стубови културе, Београд, 2002.
- Кашанин, Милан, „Три књижевна нараштаја“, *Летопис Матице српске*, 321/2, 1929, стр. 161-166.
- Константиновић, Радомир, „Путовање као чин културе (Доситеј и наше везе са светом)“, *Од барока до класицизма*, приредио, Милорад Павић, Нолит, Београд, 1973, стр. 453-456.
- Костић, Стојадин, „В. В. Мајаковски у српској књижевној критици између првог и другог светског рата“, *Прилози проучавању српско-руских књижевних веза: XIX-XX век*, уредила Мила Стојнић, Матица српска, Нови Сад, 1993, стр. 163-172.
- Љуштановић, Јован, „Војвода Драшко као хумористички приповедач“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, св. 3, 2007, стр. 545-554.
- Новаковић, Јелена, *Интертекстуалност у новијој српској поезији: (француски круг)*, Гутенбергова галаксија Београд, 2004.
- Максимовић, Горан, *Тријумф смијеха: комично у српској уметничкој прози од Доситеја Обрадовића до Петра Кочића*, Просвета, Ниш, 2003.
- Матић, Светозар, „У сусрету за западом (III)“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, св. 1, 1975, стр. 5-14.
- Матовић, Весна, „Доситеј и доситејевски дух у Српском књижевном гласнику (1901-1914)“, *Доситеј у српској историји и српској култури, зборник радова*, уредник Душан Иванић, Задужбина Доситеј Обрадовић, Београд, 2013, стр. 163-178.
- Матовић, Весна, „Књижевност српског модернизма и патријархално и фолклорно наслеђе“, *Српска модерна. Културни образци и књижевне идеје. Периодика*, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2007, стр. 63-140.
- Матовић, Весна, „Удео часописа српске модерне у стварању националних културних образаца“, *Српска модерна. Културни образци и књижевне идеје. Периодика*, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2007, стр. 21-39.
- Matoš, Antun Gustav, *Naši ljudi i krajevi*, J. Sokol, Zagreb, 1910.
- Milutinović, Zoran, *Getting over Europe: the construction of Europe in serbian culture*, Rodopi, Amsterdam-New York, 2011.
- Milutinović, Zoran, *What is the "West"? : nationalism, cosmopolitanism, and the "West" in early twentieth-century Serbian culture*, University Center for International Studies, The Center for Russian & East European Studies, Pittsburgh, 2010.
- Палавестра, Предраг, *Историја модерне српске књижевности: златно доба 1892-1918*, Службени гласник, Београд, 2011.
- Pantić, Miroslav, *Poetika humanizma i renesanse I*, Prosveta, Beograd, 1963
- Пантић, Михајло, „Есејистика Тодора Манојловића“, *Нови књижевни сајам*, приредио Михајло Пантић, Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин“, Зрењанин, 1997, стр. 481-509.
- Рековић, Рајко, *Ni rat ni mir: raporata književnih polemika 1945-1965*, Filip Višnjić, Beograd, 1986.
- Петровић, Здравко, *Креативни хаос. О конструисаној деконструкцији авангардног романа Растка Петровића*, Службени гласник, Београд, 2011.
- Петровић, Предраг, *Авангардни роман без романа*, Институт за уметност и књижевност, Београд, 2008.
- Пешић, Миодраг, „Наши најновији путописи“, *Живот и рад*, књ. IV, св. 31, 1930, стр. 507.
- Поповић, Тања, „Алманах Бранка Радичевића као манифест неоромантизма“, *Српска авангарда у периодици, зборник радова*, ур. Видосава Голубовић, Станиша Тутњевић, Матица српска-Институт за књижевност и уметност, Нови Сад-Београд, 1996, стр. 192-198.
- Скерлић, Јован, *Историја новије српске књижевности*, Просвета, Београд, 1967.
- Скерлић, Јован, „Стогодишњица Доситеја Обрадовића“, *Српски књижевни гласник*, књ. XXVI, бр. 6, стр. 422.
- Танасковић, Дарко, „Исламско у књижевности и култури балканских народа“, *Летопис Матице српске*, св. 4, 2008, стр. 681-684.
- Tanasković, Darko, „Orijentalno-islamska komponenta u srpskoj kulturi (Ka metodologiji uravnoteženog pristupa)“, *Светска културна баштина и позиција мањих културних простора у њој, зборник радова*, ур. Александра Вранеш, Љиљана Марковић, Филолошки факултет, Београд, 2014, стр. 29-37.
- Тешић, Гојко, „Авангардисти против Дуčićа“, *Otkrovenje srpske avangarde*, Institut za književnost i umetnost, Beograd, 2005, стр. 219-229.

- Tešić, Gojko, „Kontekst kritičke misli srpske avangarde“, *Otkrovenje srpske avangarde*, Institut za književnost i umetnost, Beograd, 2005, стр. 56-93.
- Тешић, Гојко, „Нови сјај Тодора Манојловића“, у: Тодор Манојловић, *Основе и развој модерне поезије*, приредио Гојко Тешић, Завод за издавачку делатност „Филип Вишњић“, Београд, 1987стр. 325-334.
- Gojko Tešić, „Slučaj Dnevnika o Čarnojeviću Miloša Crnjanskog“, *Otkrovenje srpske avangarde*, Institut za književnost i umetnost, Beograd, 2005, стр. 177-191.
- Gojko Tešić, „Slučaj Laza Kostić u avangardnom kontekstu“, *Otkrovenje srpske avangarde*, Institut za književnost i umetnost, Beograd, 2005, стр. 205-218.
- Томашевић, Катарина, *На раскрићу Истока и Запада. О дијалогу традиционалног и модерног у српској музици (1918-1941)*, Музиколошки институт САНУ-Матица српска, Београд-Нови Сад, 2009.
- Hristić, Jovan, „Ivan V. Lalić“, *Eseji*, Matica srpska, Novi Sad, 1994, стр. 85-100.
- Христић, Јован, „Тераса на два мора“, *Тераса на два мора и друге истините приче*, „Филип Вишњић“, Београд, 2002, стр. 115-124.
- Шоп, Иван, *Исток у српској књижевности*, Институт за књижевност, Београд, 1982.

3. ОПШТА ЛИТЕРАТУРА

а) ПОЈЕДИНАЧНА ИЗДАЊА И ТЕКСТОВИ У ВЕЗИ СА КОМПАРАТИСТИКОМ

- Bal, Mieke, “Working with Concepts“, *European Journal of English Studies*, Vol. 13, No. 1, стр. 13.
- Velek, Rene, „Križa uporedne književnosti“, *Kritički pojmovi*, превели Aleksandar I. Spasić, Slobodan Đorđević, Vuk Karadžić, Beograd, 1966, стр. 181-188.
- Гвозден, Владимир, „Компаратистика и култура“, *Теориско-историјски преглед компаратистичке терминологије код Срба. Огледна свеска бр. 2*, ур. Б. Стојановић-Пантовић, Станиша Нешић, Књижевно душтво „Свети Сава“, Београд, 2007, стр. 7-31.
- Гвозден, Владимир, „Појмови компаративне књижевности (3): Сусрет“, *Златна греда*, бр. 113/114, 2011, стр. 58.
- Ерор, Гвозден, „Од појма до термина – и натраг“, *Филолошки преглед*, бр. 1/2, 2008, стр. 9-36.
- Even-Zohar, Itamar, “Polysystem Studies“, *Poetics Today*, Vol. 11, No. 1, 1990.
- Zepetnek, Tötösy de, “From Comparative Literature Today toward Comparative Cultural Studies“, *Comparative Literature and Comparative Cultural Studies*, ed. Tötösy de Zepetnek, Purdue University Press, West Lafayette, 2003, стр. 235–267.
- Juvan, Marko, “Ideologije primerjalne književnosti“, *Primerjalna književnost v 20. stoletju in Anton Ocvirk*, ур. Darko Dolinar, Marko Juvan, Institut za slovensko literaturo in literarne vede, Ljubljana, 2008, стр. 57-92.
- Константиновић, Зоран, *Интертекстуална компаратистика*, Народна књига-Алфа, Београд, 2002.
- Константиновић, Зоран, *Компаративно виђење српске књижевности*, Светови, Нови Сад, 1993.
- Константиновић, Зоран, *Увод у упоредно проучавање књижевности*, Српска књижевна задруга, Београд, 1984.
- Косановић, Богдан, „Руска авангарда у српској компаратистици“, *Теориско-историјски преглед компаратистичке терминологије код Срба. Огледна свеска бр. 2*, ур. Б. Стојановић-Пантовић, Станиша Нешић, Књижевно душтво „Свети Сава“, Београд, 2007, стр. 77-97.
- Marčetić, Adrijana, *O novoj komparatistici*, Službeni glasnik, Beograd, 2015.
- Franco Moretti, „More Conjectures“, *New Left Review*, No. 20, 2003, стр. 73-81.
- Научна критика компаративистичког смера*, приредиле, Сlobоданка Пековић, Светлана Слапшак, Матица српска-Институт за књижевност и уметност, Нови Сад-Београд, 1983.
- Петровића, Светозар, „Статус типолошког проучавања књижевности“, *Умјетност речи*, 1-3, 1977, стр. 163-170.
- Pichois, Claude, Rousseau, Andre, *Komparativna književnost*, превела Jerka Belan, Matica hrvatska, Zagreb, 1973.
- Tigem, Pol Van, *Uparedna književnost*, превели Mihailo B. Milošević i Nada Milošević, Naučna knjiga, Beograd, 1955.

б) ЛИТЕРАТУРА И ГРАЂА ИЗ ОБЛАСТИ ТЕОРИЈЕ И ИСТОРИЈЕ КЊИЖЕВНОСТИ И УМЕТНОСТИ, ТРАДУКТОЛОГИЈЕ, СОЦИОЛОГИЈЕ И ФИЛОЗОФИЈЕ

- Antonijević, Damjan, „Za parodiju širom vrata“, *Polja*, br. 173/174, 1973, стр. 8.
- Batkin, Leonid, „Renesansni dijalog“, *Treći program*, 82/83, 1989, стр. 352-400.
- Bahtin, Mihail, *Stvaralaštvo Fransoa Rablea i narodna kultura srednjeg veka i renesanse*, превели Ivan Šop i Tihomir Vučković, Nolit, Beograd, 1978.
- Bassnett, Susan, *Translation Studies*, Routledge, London-New York, 2002.
- Бенјамин, Валтер „Задатак преводиоца“, превео Миодраг Радовић, *Летонис Матице српске*, књ. 456, св. 1-2, 1995, стр. 56-67.
- Бланшо, Морис, „О превођењу“, превео Јован Попов, *Летонис Матице српске*, књ. 456, св. 1-2, 1995, стр. 68-72.
- Bridge, Gary, Watson, Sophie, “City Imaginaries“, *A Companion to the City*, eds. Gary Bridge, Sophie Watson, Wiley-Blackwell, 2002, стр. 7-17.
- Brugiere, Bernard, “French influences and echoes in ‘Tradition and the Individual Talent’“, *T. S. Eliot and the Concept of Tradition*, eds. Giovanni Cianci, Jason Harding, Cambridge University Press, 2009, стр. 75-89.

- Brun, Philip, "T. S. Eliot and Henri Bergson", *The Review of English Studies*, Vol. 18, No. 70, стр. 149-161, Vol. 18, No. 71, 1967, стр. 274-286
- Brodel, Fernan, *Mediteran i mediteranski svet u doba Filipa II*, tom 1, preveo Mirko Đorđević, Geopoetika, CID, 2001.
- Бурдије, Пјер, *Правила уметности: генеза и структура поља књижевности*, Светови, Нови Сад, 2002.
- Gilliland, Rex, "Bergson on Free Will and Creativity", *Understanding Bergson, Understanding Modernism*, eds. Paul Ardoin, S. E. Gontarski, Laci Mattison, Bloomsbury, New York, 2013, стр. 308-309.
- Елиот, Томас Стернс, „Традиција и индивидуални таленат“, *Изабрани текстови*, уредник Зоран Гавриловић, превела Милица Михаиловић, Просвета, Београд, 1963, стр. 33-42.
- Епштејн, Михаил, „Енциклопедија као жанр“, *Ново секташтво*, прев. Драгиња Рамадански, Аурора, Нови Сад, 2001, стр. 211-212.
- Jergović, Miljenko, „Antologija bosanskog sevdaha“, текст доступан www.sevdalinke.info/about.html (приступљено 28.8.2015.).
- Juvan, Marko, *Nauka o književnosti u rekonstrukciji*, превела Miljenka Vitezović, Službeni glasnik, Beograd, 2011.
- Klibansky, Raymond, Panofsky, Erwin, Saxl, Fritz, *Saturn and Melancholy: Studies in the History of Natural Philosophy, Religion and Art*, Kraus reprint, Nendelnf-Liechtenstein, 1979.
- Константиновић, Изабела, „Раблеов ренеансни хумор и његове широке могућности тумачења“, Франсоа Рабле, *Гаргантуа и Пантагруел. 2*, превео Станислав Винавер, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000, стр. 341-348.
- Lefevere, Andre, *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Frame*, London-New York, Routledge, 1992.
- Луначарски, Анатолий, „Несколько слов о германском экспрессионизме“, Жизнь, бр.1, 1922, текст доступан на www.lunacharsky.newgod.su/lib/ss-tom-5/georg-kajzer (приступљено 9.9.2012.).
- Никић, Љубомир, Момчиловић, Олгица, *Библиографија часописа Страни преглед 1927-1939*, Српска академија наука и уметности, Београд, 1989.
- Манчић, Александра, *Превод и критика*, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010.
- Marino, Adrijan, *Modernno, modernizam, modernost*, Narodna knjiga-Alfa, Beograd, 1997.
- Марић, Сретен, *Пропланци есеја*, Нолит, Београд, 1979.
- Miert, Dirk van, „What was the Republic of Letters? A brief introduction to a long history (1417-2008)“, *Groniek*, No. 204, 2010, стр. 269-286.
- Perišić, Igor, *Uvod u teorije smeha*, Službeni glasnik, Beograd, 2012.
- Pirandello, Luigi, „Humorizam“, *Mogućnosti*, Split, 1963, бр. 3, стр. 268-288, бр. 6, стр. 609-648, бр. 9, стр. 955-983, бр. 11, стр. 1211-1225.
- Prop, Vladimir, *Problemi komike i smeha*, preveo Bogdan Kosanović, Dnevnik/Književna zajednica Novog Sada, Novi Sad, 1994.
- Pérez, Rolando, "Towards a Genealogy of the Gay Science: From Toulouse and Barcelona to Nietzsche and Beyond", *eHumanista/IVITRA*, 5, 2014, стр. 546-703.
- Posman, Sarah, "Modernist Energeia: Henri Bergson and the Romantic Idea of Language", *Understanding Bergson, Understanding Modernism*, eds. Paul Ardoin, S. E. Gontarski, Laci Mattison, Bloomsbury, New York, 2013, стр. 213-227.
- Rot, Klaus, *Slike u glavama*, превела Aleksandra Bajazetov-Vučenov, Biblioteka XX, Beograd, 2000.
- Sloterdijk, Peter, *Kritika ciničkoga uma*, prev. Boris Hudoletnjak, CID, Podgorica, 2008.
- Стојановић, Драган, *Парадоксални класик Томас Ман*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1997.
- Todorov, Cvetan, *Mi i drugi. Francuska misao o ljudskoj raznolikosti*, превели Branko Jelić, Mira Perić i Mirjana Zdravković, Biblioteka XX vek, Beograd, 1994.
- Todorova, Marija, *Imaginarni Balkan*, prev. Dragana Starčević i Aleksandra Bajazetov-Vučen, Biblioteka XX vek, Beograd, 2006.
- Узелац, Милан, *Филозофија игре: прилог феноменологији игре код Еугена Финка*, Књижевна заједница Новог Сада, Нови Сад, 1989.
- Fisk, Džon, *Popularna kultura*, preveo Zoran Paunović, Clio, Beograd, 2001.
- Flaker, Aleksandar, *Ruska avangarda*, Liber, Globus, Zagreb, 1984.
- Хамваш, Бела, „Анатомија меланхолије“, *Градац*, бр. 160-161, 2006/2007, стр. 75-82.
- Hol, Stjuart, „Beleške o dekonstruisanju popularnog“, *Studije kulture*, uredila, Jelena Đorđević, Službeni glasnik, Beograd, 2008, стр. 317-328.
- Fridrih Šiler, *O lepom*, Kultura, Beograd, 1967.
- Walsh Hokenson, Jan, "Comedies of Errors: Bergson's Laughter in Modernist Contexts", *Understanding Bergson, Understanding Modernism*, eds. Paul Ardoin, S. E. Gontarski, Laci Mattison, Bloomsbury, New York, 2013, стр. 38-53.

IX БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Монографије

- *Ах, тај идентитет! Деконструкција родних стереотипа у стваралаштву Дубравке Угрешић*, Службени гласник, Београд, 2010.

Огледи и студије

- „Владимир Мајаковски у Руском архиву“, *Часопис Руски архив (1928-1937) и култура руске емиграције и Краљевине СХС/Југославији*, уреднице Весна Матовић и Станислава Бараћ, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2015, стр. 307-320.
- „Традиција *Европске ноћи*“, *Поезија и модернистичка мисао Станислава Винавера*, уредник П. Петровић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2015, стр. 336-355.
- „Поэтическая эротология Драги Деянович“, превод Марина Паушич, *Сербская женская литература (до 1915 года)*, составитель Б. Дойчинович, Филологический факультет Белградского университета, 2015, стр.151-176.
- „Југославенска жена - форум модерне списатељице“, *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе*, год. 5, бр. 5 (2015).
- „Epistemološke perspektive fikcije u *Proklesoj avliji*“, *Andrićeva Avlija. Andrićs Hof*, ur. Branko Tošović, Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske, Svet knjige, 2015, str. 525-536.
- „Венецијански архитрав: Костић, Винавер и Павић“, *Тридесет година Хазарског речника: Летеће виолине Милорада Павића (зборник радова)*, Филозофски факултет, Нови Сад, 2015, стр. 64-74.
- „Авангардни девојачки роман: *Пре среће* Милице Јанковић и *Ђакон Богородичине цркве* Исидоре Секулић“, *Нова реалност из сопствене собе. Књижевно стваралаштво Милице Јанковић*, зборник радова, ur. Ј. Милинковић и Б. Дојчиновић, Народна библиотека „Вук Караџић“-Универзитетска библиотека, Велико Градиште-Београд, 2015, стр. 151-174.
- „Поетски еротопис Драге Дејановић“, *Књиженство: теорија и историја женске књижевности на српском језику до 1915*, зборник радова, уреднице Б. Дојчиновић, А. Вранеш, З. Бечановић-Николић, Филолошки факултет, Београд, 2015, стр.159-178.
- “Tears of the Prodigal Daughter: Homoeroticism in Leposava Mijušković’s Prose”, *Serbian Studies: Journal of the North American Society for Serbian Studies*, Vol. 25, No. 2, 2011 [2014], pp. 241-258.
- „Женски Кихот у прози Драге Гавриловић“, *Контексти. Зборник радова*, Филозофски факултет, Нови Сад, 2014, стр. 569-581.
- „Од Балканије ка Балкану: простори културне хибридности“, *Србија између Истока и Запада, зборник радова, књ. 1. Светска културна баштина и позиција мањих културних простора у њој*, ur. А. Вранеш и Љ. Марковић, Филолошки факултет, Београд, 2014, стр. 117-130.
- „Винаверов светозаран Медитеран“, *Свеске*, 113, 2014, стр. 26-33, 114, 2014, стр. 79-86.
- „Винавер и руска авангардна уметност“, *Зборник Матице српске за славистику*, 85 (2014), стр. 85-102.
- „Експресионизам Милице Јанковић“, *Свеске*, 111, 2014, стр. 127-134.
- „Винаверов концепт смеха“, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са V научног скупа младих филолога Србије одржаног 30. марта 2013. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу*. Књ. 2, стр.179-189.
- „Нове перспективе историје књижевности: реконцептуализација жанра и канона“, *Славистика*, XVII (2013), стр. 136-141.
- „Susreti u prevodu: paradigma kulturnog prevodenja Stanislava Vinavera“, *Jučer, danas, sutra – slavistika: Zbornik radova s Međunarodne studentske konferencije Jučer, danas, sutra – slavistika održane u Zagrebu od 9. do 11. listopada 2013.*, 2013, стр. 267-279.
- „Сартрова концепција читања и читаоца“, *Поља*, 484, 2013, стр. 64-72.
- „Реализам у европској књижевности (истраживачки рад ученика у наставној пракси)“, *Школски час српског језика и књижевности*, 1, 2013, стр. 45-56.
- „Ис-повест страности или поетичке трансгресије Бобе Благојевић“, *Свеске*, 108, 2013, стр. 66-62, 109, 2013, стр. 100-106.

- „Истина фикције кнежеве вечере. Епистемолошки статус фикције у драми *Је ли било кнежеве вечере?* Виде Огњеновић“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, 1, 2013, стр. 211-226.
- „Наставна обрада лирског фрагмента *Лаку ноћ* Џ. Г. Бајрона“, *Школски час српског језика и књижевности*, 5, 2012, стр. 37-45.
- „Тактике отпора у дистопијама Маргарет Атвуд“, *Свеске*, 104, 2012, стр. 92-98, 105, 2012, стр. 109-117.
- „Ginokritika i metodika nastave književnosti“, *Genero: časopis za feminističku teoriju*, 13, 2009 [2012], стр. 153-168.
- „Међуратна књижевност у Европи: пример наставне обраде“, *Школски час српског језика и књижевности*, 1, 2011, стр. 54-64.

Прикази књига

- „Етида самопрозирања“ (Соња Атанасијевић *Ваздушни људи*), *Свеске*, 112, 2014, стр. 86-89.
- „Узлет: на прагу интерпретације“ (Владимир Арсенијевић *Лет*), *Свеске*, 110, 2013, стр. 77-80.
- „Први пут с мајком на јутрење“, *Летопис Матице српске* (Svetlana Tomić *A New Understanding of Laza K. Lazarević's Story "To Matins with Father for the First Time" and One Hundred Years of the Interpretive Norm*), књ. 492, св. 6, 2013, стр. 920-922.
- „О заносницима и пркосницима“ (*Дела Станислава Винавера I-IX*, приредио Гојко Тешић), *Поља*, 480, 2013, стр. 220-223.
- „Рубна (ис)повест или хроника сусрета“ (Катарина Брајовић *Штампар и Вероника*), *Свеске*, 24, 2013, стр. 85-88.
- „Књиженство izvan sopstvene sobe“ (Магдалена Кох ‘...кад сазремо као култура’. *Стваралаштво српских списатељица на почетку XX века*, *Поља*, 479, 2013, стр. 158-162.
- „Variјације на temu biographia literaria“ (Милисав Савић *Љубавна писма и друге лекције*), *Поља*, 476, 2012, стр. 215-217.
- „Za jedan novi strukturalizam“ (Андреа Лешић *Бахтин, Барт, структурализам*), *Поља*, 474, 2012, стр. 172-175.
- „Књижевнаоучни poesis, namesto mimesisa“ (Марко Јуван *Наука о књижевности у реконструкцији*), *Поља*, 473, 2012, стр. 241-244.
- „Ка историји српске женске књижевности“ (Славица Гароња Радованац *Жена у српској књижевности*), *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе*, 1, 2011, <http://www.knjizenstvo.rs/magazine.php>.
- „Sve ono što је bio, njegovih stotinu života“ (Мирко Магарашевић *Јован Христић изблиза*), *Поља*, 472, 2011, стр. 220-223.

Лексикографске одреднице

- „Подмилшак, Јосип“, *Грађа за Лексикон писаца Југославије*, VI том, Матица српска, Нови Сад, 2014, стр. 301.
- „Лониж, Денис“, коаутори С. Јанеж и Ф. Добровољц, *Грађа за Лексикон писаца Југославије*, VI том, Матица српска, Нови Сад, 2014, стр. 311-314.
- „Прегељ, Иван“, коаутор Ф. Добровољц, *Грађа за Лексикон писаца Југославије*, VI том, Матица српска, Нови Сад, 2014, стр. 396-397.
- „Прешерн (Прешерен), Франце“, коауторка Б. Стојановић-Пантовић, *Грађа за Лексикон писаца Југославије*, VI том, Матица српска, Нови Сад, 2014, стр. 406-409.
- „Претнар, Тоне“, *Грађа за Лексикон писаца Југославије*, VI том, Матица српска, Нови Сад, 2014, стр. 409-410.
- „Пугељ, Милан“, коаутор М. Додич, *Грађа за Лексикон писаца Југославије*, VI том, Матица српска, Нови Сад, 2014, стр. 436-437.
- „Огринец, Јосип“, *Грађа за Лексикон писаца Југославије*, V том, Матица српска, Нови Сад, 2010, стр. 73.
- „Опека, Михаел“, коаутор Ф. Добровољц, *Грађа за Лексикон писаца Југославије*, V том, Матица српска, Нови Сад, 2010, стр. 93.
- „Осолник, Владимир“, *Грађа за Лексикон писаца Југославије*, V том, Матица српска, Нови Сад, 2010, стр. 124-125.

X ПРЕДЛОГ

Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати позитивну оцену докторске дисертације „Винаверов допринос компаратистици“ мастера Жарке Свирчев и да кандидата позове на усмену одбрану.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1.

2.

3.